

Міністерство освіти і науки України
Харківський соціально-економічний фаховий коледж

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості освіти в
Харківському соціально-економічному фаховому коледжі

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради ХСЕФК
протокол № 1 від 30.08.2023р.

Харків – 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі – Положення) розроблено з урахуванням Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII, Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area), на виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 347) та інших нормативно-правових актів.

1.2. Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти Коледжу включає:

1.2.1. визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти в Коледжу;

1.2.2. визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

1.2.3. здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

1.2.4. забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів Коледжу, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

1.2.5. забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

1.2.6. визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних, науково-педагогічних працівників, застосування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

1.2.7. забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

1.2.8. забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

1.2.9. забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність Коледжу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

1.2.10. забезпечення дотримання академічної доброочесності працівниками Коледжу та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброочесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

1.2.11. періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

1.2.12. залучення здобувачів освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

1.2.13. забезпечення дотримання студентоорієнтованого (студенто-центркованого) навчання в освітньому процесі;

1.2.14. здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами Коледжу або відповідно до них.

1.3. Колегіальним органом управління Коледжу, який визначає систему та затверджує процеси внутрішнього забезпечення якості освіти в Коледжі, є Педагогічна рада.

1.4. Колегіальним органом, що проводить систематичний аналіз процесів системи управління якістю і призначає виконавців процесів, є Адміністративна рада.

2. Основні принципи забезпечення якості освіти

2.1. Стратегія розвитку та досягнення системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Коледжі розробляється на чергові 10 років і відображає завдання щодо навчальної, методичної, інноваційної, організаційної, фінансово-господарської діяльності. У цьому процесі беруть участь усі зацікавлені сторони (зовнішні та внутрішні стейкголдери).

2.2. Основним принципами забезпечення внутрішньої системи якості освіти є:

- публічність у підготовці та прийнятті рішень;
- упровадження й обов'язкове виконання національних, європейських і міжнародних стандартів та рекомендованої практики використання досвіду інших країн у галузі освіти;
- орієнтація на замовника (максимальне задоволення вимог та очікувань замовників освітніх послуг);
- лідерство та персональна відповідальність керівників усіх рівнів;
- задіяність персоналу, орієнтація спільноти Коледжу на саморегулювання, створення корпоративної ідентичності та групової солідарності, готовності до відкритості та обміну знаннями і досвідом, а також до прояву ініціативи є пріоритетом поведінки в освітньому середовищі Коледжу;
- професіоналізм та компетентність педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- системний та процесний підхід до менеджменту;
- прозорість та логічність процесів прийняття рішень на підставі фактичних даних;
- передбачення, попередження й усунення наявних та потенційних ризиків;
- корпоративна культура;
- керування взаємовідносинами;
- використання інноваційних технологій;
- оптимізація видатків;
- поліпшення;
- компетентності залученого персоналу, інструментарію та методологі організації цієї системи;
- здоров'я та безпека.

3. Процедури забезпечення якості освіти

3.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти базується на свідомому, спільному створенні культури якості всіх представників академічної спільноти; досягнення високої якості освіти нерозривно пов'язане з автономією, традиціями та гідністю академічної спільноти.

3.2. Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти досягається залученням усіх структурних підрозділів Коледжу до процесу забезпечення якості освіти.

3.3. Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- здійснення моніторингу та оновлення освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Коледжу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті

Коледжу, на засіданнях Адміністративної ради та в будь-який інший спосіб;

- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної добросусідності працівниками Коледжу та здобувачами освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення фактів її порушення, зокрема академічного plagiatu, фабрикації та фальсифікації тощо;
- інших процедур і заходів.

3.4 Стратегія якості реалізується за активної участі всіх працівників Коледжу (адміністрації, керівників структурних підрозділів, науково-педагогічних, педагогічних працівників, навчально-допоміжного, адміністративно-господарського персоналу) та здобувачів освіти.

3.5. Керівництво Коледжу взяло на себе зобов'язання щодо постійного підвищення ефективності системи управління якістю через:

- 3.5.1. дотримання вимог чинного законодавства, які регламентують діяльність Коледжу, рекомендацій Міністерству освіти і науки України, правил пожежної безпеки та санітарних норм;
- 3.5.2 прийняття Політики у сфері якості Коледжу, цілей у сфері якості як складника загальної політики та цілей Коледжу;
- 3.5.3. сприяння дотриманню таких основних цінностей в освітньому процесі: особистість як найвища цінність, спільнота як аrena самовираження особистості, відповідальність, добросусідність, гуманізм;
- 3.5.4. громадянська ідентичність, професіоналізм та висока якість освітніх послуг, підтримання стійкої довіри до якості освітніх послуг Коледжу, покращення позицій Коледжу в Україні та світі;
- 3.5.5. проведення аналізу стану й результативності системи управління якістю, її відповідності прийнятій Політиці в сфері якості, визначення слабких місць у системі і проведення заходів щодо їх усунення, перевірки виконання поставлених цілей, визначення шляхів і способів удосконалення системи управління якістю;

3.5.6. забезпечення системи управління якістю необхідними ресурсами, участі у заходах з розробки, удосконалення системи управління якістю, поліпшення та постійного удосконалення діяльності Коледжу.

3.5.7. забезпечення формування інноваційного освітнього простору, спрямованого на здобуття учасниками освітнього процесу теоретичних знань і практичних навичок задля підвищення конкурентоспроможності на ринку праці;

3.5.8. сприяння створенню атмосфери довіри в колективі, підтримки відкритих взаємовідносин, визнання внеску кожного працівника;

3.5.9. створення умов для підвищення кваліфікації та зростання професійного рівня працівників;

3.5.10. контролю дотримання працівниками встановленої Політики у сфері якості та виконання своїх обов'язків відповідно до посадових інструкцій;

3.5.11. сприяння своєчасному виявленню невідповідностей у системі управління якістю, їх запобіганню та розробленню коригувальних дій для усунення;

3.6. Загальна відповідальність за виконання зобов'язань покладається на директора Коледжу. Частину своїх повноважень директор може делегувати своїм заступникам.

3.7. Відповідальність і повноваження персоналу визначені посадовими інструкціями.

3.8. Процедури внутрішнього забезпечення якості освітніх програм Коледжу регламентуються «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм фахової передвищої освіти»;

3.9. Участь здобувачів фахової передвищої освіти як ключових стейкholderів у внутрішній системі забезпечення якості здійснюється через:

- участь у роботі Педагогічної ради та Адміністративної ради Коледжу;
- проведення зустрічей адміністрації зі студентами;
- проведення опитувань щодо оцінювання якості освітнього процесу, рівня викладання, рівня задоволеності освітніми програмами.

4. Поточний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

4.1. Освітньо-професійні програми розробляються відповідно до законодавства України та стандартів фахової передвищої освіти для здобувачів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій.

4.2. Для забезпечення відповідності освітніх програм цілям, очікуванням, потребам і задоволенням стейкholderів (учасників освітнього процесу,

роботодавців та ін.) та суспільства, і з метою удосконалення освітніх програм, Коледж має щорічно проводити:

- періодичний моніторинг та перегляд програм;
- періодичне оцінювання рівня участі роботодавців у розробці та внесенні змін;
- визначення ступеню задоволеності студентів (випускників);
- визначення рівня працевлаштування випускників.
- дослідження рейтингу за оцінками роботодавців.

4.3. Моніторингове дослідження внутрішньої системи забезпечення якості освіти проводить науково-методичний відділ відповідно до вимог нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України і цього Положення.

4.4. Основними завданнями моніторингу якості освіти є:

- розробка комплексу показників, що забезпечують цілісне уявлення про стан освітнього процесу, про якісні й кількісні зміни в ньому;
- систематизація інформації про стан і розвиток освітнього процесу в Коледжі;
- забезпечення регулярного й наочного представлення інформації про процеси, що відбуваються;
- інформаційне забезпечення аналізу й прогнозування стану й розвитку освітнього процесу, вироблення управлінських рішень;
- забезпечення всіх учасників освітнього процесу (стейкголдерів) зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

4.5. Показники і критерії, форми і методи проведення моніторингового дослідження обговорюються на Педагогічній раді Коледжу і затверджуються директором Коледжу.

4.6. Кожен співробітник Коледжу в межах своєї компетенції несе персональну відповідальність за виконання вимог цього Положення.

5. Оцінювання результатів навчання

5.1. Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та, які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми, або окремих освітніх компонент.

5.2. Система оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти включає вхідний, поточний, модульний, семестровий контролі, перевірку залишкових знань студентів (відстрочений), атестацію випускників.

5.3. Методи контролю та розподіл балів має за мету діагностику результатів навчання, систематичності та успішності навчальної роботи студента. Вона формується на засадах набуття компетенцій та накопичення рейтингових балів за різні види навчальної діяльності студента за певний період навчання.

5.4. У робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах визначається рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь та схему оцінювання знань (нарахування балів) з усіх видів навчальної діяльності (навчальних занять, самостійної роботи студента, виконання індивідуальних завдань тощо).

5.5. Досягнення результатів навчання та оцінювання ступеню формування предметних компетентностей проводиться шляхом визначення рівня сформованості компетентностей.

5.6. Загальний порядок оцінювання знань здобувачів освіти, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань для кожної навчальної дисципліни доводяться до відома студентів на початку навчального семестру.

5.7. Моніторинг рівня знань здобувачів освіти з наступним аналізом якості навчання щосеместрово проводиться відповідно до нормативних документів Коледжу. Результати моніторингу циклової комісії розміщаються на інформаційних стендах Коледжу.

5.8. Результати моніторингу постійно розглядаються на засіданнях циклових комісій та Педагогічної ради Коледжу.

6. Забезпечення якісного складу та підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників

6.1. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу сформована в порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації працівників. Формування якісного складу педагогічних, науково-педагогічних працівників відповідає Постанові Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників» та інших положень щодо процедури.

6.2. Метою підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

6.3. Основні завдання забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників:

- удосконалення раніше набутих чи набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог професійного стандарту;

- набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності, професії, займаної посади;
- формування та розвиток цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклузивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

6.4. Основними напрямами підвищення кваліфікації є:

- розвиток професійних компетентностей (знання предмета викладання, методик та технологій викладання, педагогіки, психології тощо);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь;
- створення безпечної та інклузивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклузивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі студентів з особливими освітніми потребами;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва компетентність;
- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідним фахом;
- розвиток управлінської компетентності тощо.

6.5. Для забезпечення формування якісного складу педагогічних, науково-педагогічних працівників Коледж:

- встановлює зрозумілі, прозорі та чесні процедури щодо зарахування на роботу та умов зайнятості;
- заохочує наукову діяльність для зміцнення зв'язків між освітою та дослідженнями;
- заохочує інновації у методах викладання та використання нових технологій;
- забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників, удосконалює систему формування педагогічної компетентності молодих викладачів;
- заохочує стажування чи проведення наукової діяльності в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;
- забезпечує академічну мобільність – самостійність і незалежність стейкholderів під час провадження педагогічної, та інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації;

- забезпечує організацію та підтримку стейкголдерів у розвитку їх компетентності в процедурах забезпечення якості освіти (забезпечення системи тренінгів, семінарів тощо);
- залучає до освітньої діяльності зовнішніх стейкголдерів;
- щорічно оцінює діяльність педагогічних, науково-педагогічних працівників: навчальну, інноваційну, методичну та організаційну роботу.

6.6. Задля визначення рівня загальних і професійних компетентностей і педагогічної майстерності викладача, поширення кращого досвіду використання новітніх технологій навчання, стимулування подальшого вдосконалення професіоналізму викладача в Коледжі проводяться відкриті заняття і взаємовідвідування викладачів.

6.7. Складовою моніторингу якості освітньої діяльності є визначення рейтингів циклових комісій за підсумками навчального року, метою якого є встановлення підрозділів, щороблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців.

7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

7.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти в Коледжі відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам, що визначають нормативи для забезпечення підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, а саме:

- забезпечення навчального середовища приміщеннями, що необхідні для проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних занять, консультацій, навчальної та виробничої практик;
- щорічне проведення атестації діючих навчальних кабінетів з метою удосконалення матеріально-технічної бази, приведення умов навчання у відповідність до існуючих вимог охорони праці та пожежної безпеки;
- забезпечення освітнього процесу та інших видів діяльності Коледжу сучасними методами в галузі інформаційних технологій, у тому числі інформаційними навчальними та контролюючими системами, комунікаційними порталами для студентів і викладачів;
- забезпечення бібліотекою коледжу доступності до сучасних джерел інформації та можливості для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення освітнього процесу навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

7.2. Ресурсні показники відображаються в паспорті кабінету.

7.3. За результатами аналізу рівня забезпечення освітнього процесу відповідними ресурсами в Коледжі здійснюються заходи щодо розширення та оновлення навчально-матеріальної бази.

7.4. Керівники структурних підрозділів щороку (або за необхідністю) подають службові записи щодо необхідного матеріально-технічного забезпечення. Ураховуючи необхідність і пріоритетність замовлень, можливостей Коледжу, формується план закупівлі.

7.5. Управління лабораторним та іншим обладнанням задля забезпечення освітнього процесу здійснюється відповідно до положень про структурні підрозділи Коледжу.

8. Забезпечення роботи інформаційних систем

8.1. Для ефективного управління освітньою діяльністю Коледж забезпечує збір, аналіз і використання інформації.

8.2. Впровадження та застосування інформаційних систем покращує якість освітнього процесу та якість освіти, забезпечує:

- підвищення інформаційної грамотності;
- поглиблення знань з практичного застосування інформаційно-комп'ютерних технологій у професійній діяльності;
- накопичення обсягу можливих комунікативних зв'язків з різних аспектів професійної діяльності за допомогою інформаційних технологій;
- систематизація інформації з метою підвищення ефективності освітньої діяльності на основі системного підходу;
- забезпечення зв'язку між здобувачами освіти та іншими стейкголдерами;
- отримання стейкголдерами різного рівня інформації;
- постійне поповнення та оновлення контенту сайту, опрацювання і збереження інформації;
- використання сучасних засобів телекомунікацій.

8.3. Забезпечення якості освітньої діяльності в Коледжі досягається шляхом ефективного використання офіційного сайту коледжу, функціонуванням навчальної платформи moodle, порталу інформаційної підтримки освітнього процесу тощо.

9. Забезпечення ефективної системи академічній добросусідності

9.1. Академічна добросусідність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання га/або наукових (творчих) досягнень.

9.2. Дотримання академічної добочесності в Коледжі регулюється нормами «Положення про дотримання академічної добочесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти ХСЕФК» і передбачає:

- дотримання норм Конституції України, норм чинного законодавства України у сфері освіти та науки, норм законодавства про авторське право;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;
- об'єктивне та неупереджене оцінювання знань і вмінь здобувачів фахової передвищої освіти;
- якісне, вчасне й результативне виконання своїх функціональних обов'язків;
- упровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- відповідно до вимог законодавства – підвищення своєї кваліфікації;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у випадку використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства у сфері інформації і звернення громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної добочесності здобувачами фахової передвищої/вищої освіти;
- уникання приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- відповідальність за порушення академічної добочесності;
- негайне повідомлення адміністрації Коледжу про отримання до виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, що охороняються законом тощо.

9.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату поширюється на навчальні видання та наукові праці педагогічних, науково-педагогічних працівників, роботи здобувачів освіти.

9.4. Усі підготовлені до друку наукові праці й навчальні видання розглядаються на засіданнях циклових комісій та інших структурних підрозділів, де працюють автори робіт.

9.5. Рекомендовані до друку наукові й навчально-методичні праці обов'язково перевіряються на відсутність академічного плагіату.

9.6. Курсові роботи, перевіряються на відсутність академічного плагіату.

9.7. Забезпечення виховання академічної доброчесності здобувачів освіти:

- самостійно виконувати навчальні завдання;
- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- коректне посилання на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- усвідомлювати значущість норм і правил академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до цих принципів;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами тощо.

10. Інтеграція в Європейський освітній простір

10.1. Коледж здійснює міжнародне співробітництво з метою інтеграції в Європейський освітній простір, розвиває міжнародну співпрацю шляхом активізації участі стейкголдерів у міжнародних заходах, культурному обміну, соціальних програмах, проєктах тощо.

10.2. Сприяння участі стейкголдерів різного рівня у Міжнародних наукових конференціях, симпозіумах та інших заходах.

10.3. Створення умов для підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників шляхом закордонних стажувань.

11. Прикінцеві положення

11.1. Наказом директора за рішенням Педагогічної ради Коледжу вносяться зміни та доповнення до цього Положення, затверджується його нова редакція або Положення скасовується.

11.2. Це Положення набуває чинності з моменту його введення в дію наказом директора Коледжу.